

BALKAN SAVAŞLARINDA RUMELİ TÜRKLERİ

Kırımlar - Kıyımlar - Göçler

1821-1913

Bilâl N. Şimşir

bilgi yayınevi

256619

BİLÂL N. ŞİMŞİR

**Balkan Savaşlarında
RUMELİ TÜRKLERİ**

**KIRIMLAR - KIYIMLAR - GÖÇLER
(1821-1913)**

BİLGİ YAYINEVİ

SERTİFİKA NO 15033

ISBN 978 - 975 - 22 - 0698 - 4

2017 . 06 . Y . 0105 . 5914

**Bilgi Yayınevi'nde
Birinci Basım**

Nisan 2017

BİLGİ YAYINEVİ

Meşrutiyet Cd., No: 46/A, Yenışehir 06420 / ANKARA

Tlf.: (0-312) 434 49 98/ 434 49 99/ 431 81 22 • Faks: (0-312) 431 77 58

BİLGİ DAĞITIM

Gölbahar Mh., Gölbağ Cd., No: 33, A-B Blok,

Mecidiyeköy 34387/ İSTANBUL

Tlf.: (0-212) 217 63 40 - 44 • (0-212) 522 52 01

Faks: (0-212) 217 63 45 • (0-212) 527 41 19

www.bilgiyayinevi.com.tr • info@bilgiyayinevi.com.tr

İÇİNDEKİLER

Önsöz	11
-------------	----

I – YUNAN AYAKLANMASINDA MORA TÜRKLERİNİN YOK EDİLMELERİ (1821-1830)

Giriş	25
İlk Darbe: Yunan Ayaklanması 1	25
Yunan Ayaklanmasında Yerli Türk Halkı Yok Ediliyor	27
Asilerin Sloganı: “Türlklere Ölüm!”	28
Asilerin Şarkısı: “Mora’da Hiç Türk Kalmasın!..”	30
Vilayet Merkezi Tropolıça’da İki Günde On Bin Türk Katledildi	31
Adalar ve Eğriboz Adası	32
Avrupa Devletleri Yunanlardan Yana Devreye Giriyor	34
Navarin Katliamı (20 Ekim 1827)	36
Osmanlı Hükümetinin Yayımladığı Bir Bildiri (20 Aralık 1827)	38
Yunanistan, Avrupa’nın Desteğiyle Yayılma Politikası İzledi	40
Yunan İsyanı ve Bağımsızlığı Öteki Balkan Hıristiyanlarına Örnek Oldu	43
Âşık Mahremi’den Mora Destanı	44
Müftü Kızının Mora Türküsü: “Uyan Sultan Mahmud, Kâfir Uyandı”	46
Gelişmelerin Kronolojik Bir Özeti	49

II – OSMANLI-RUS SAVAŞI /TUNA VE EDİRNE VİLAYETLERİ TÜRKLERİNİN FELAKETİ VE “DOKSANÜÇ MUHACERETİ” (1877-1878)

Giriş: 1876 Bulgar Ayaklanması (Nisan Ayaklanması)	52
Rusya’nın “Bulgaristan Mülki İdare Teşkilatı”	53
Tuna Vilayetinde Nüfus ve Tarım Arazileri	54
Tablo 1: Tuna Vilayetinde Bulgar ve Bulgar Olmayan Nüfus (1878 yılı)	54
Rumeli Türk Halkına Karşı “İrk ve Yok Etme Savaşı”	55
Tuna ve Edirne Vilayetleri Türkleri Yok Ediliyor	57
Türk Halkı İçin Dört Çeşit Ölüm	59
İşgalin Daha İlk Gününde Kıyım Başladı	60

Kıyımlar Rus Başkumandanlığının Emriyle Yapılıyor	61
Türk Mallarının ve Hayvanlarının Tümüyle Gasp Edilmesi	63
Türlere Ait Hayvanlar Paylaşıldı ve Türk Mülklerine Bulgarlar Yerleştirildi	65
Balkanlar'da Toprak İhtilali	67
Âşık Ervâhi'den Göç Destanı	69
Âşık Fakiri'den Vidin Destanı	71

III – BULGARİSTAN PRENSLİĞİ'NİN İLK YILLARI VE BALKAN SAVAŞLARINA DOĞRU GİDİŞ (1879-1912)

Bulgaristan Prensligi'nin İlk Yılı	74
Bulgar Yönetiminin İlk Yılında Bulgaristan Türkleri 1879-1880)	74
İlk Bulgar Meclisi'nde Türkler	74
Tablo 2: Doğu Bulgaristan'da Müslüman-Ortodoks ve Türk-Bulgar Nüfus Miktarları ve Oranları (1 Ocak 1881)	77
Türk ve Bulgar Nüfus Mübadelesi Yapılamadı	78
Bulgaristan Türklerinin Göç Tarihinden: Bir Yıllık Belgesel Kronoloji (1879-1880)	80
Balkan Savaşı'na Doğru Gidiş (1890-1912)	101
Büyük Bulgaristan (<i>Velika Bulgariya</i>) Emeli	101
Doğu Rumeli'nin Bulgaristan'a Katılması (1885)	103
Berlin'den Rumeli'ye Ateş Topları: Makedonya-Edirne Komiteleri	105
Komiteler Kurulur Kurulmaz Silahlı Eylemlere Geçtiler	107
"Makedonya Eşkıyalık Tarihi"nde 1903 Ayaklanması (<i>İlindensko Vıstaniye</i>)	110
Ayaklanma Başlıyor: 2 Ağustos 1903	112
Ayaklanma ve Sonrası	114
Manastır Valisi Ali Rıza Paşa'nın Yetersiz Tutumu	115
Makedonya ve Trakya Dağlarında Sözde Bulgar Cumhuriyetleri	116
Ayaklanmanın Şiddetlenmesi	117
Selanik Osmanlı Bankası Dinamitlendi	118
Selanik Limanı'nda Bir Fransız Gemisi Batırıldı	119
Ayaklanmaya Hazırlanan Razlık'ta Kaymakam Tahsin Bey	119
Razlık Kazasında Son Hazırlıklar ve Ayaklanma	121
Kasabada Çarpışmaların Şiddetlenmesi	124

Son Olaylar ve Ayaklanmanın Sonucu	126
Komiteciler Bulgaristan'dan İmdat Bekliyor	127
Makedonya'da Eşkîyalık ve Çeteciliğin Kronikleşmesi	128
Makedonya Bulgar Çeteleri Masum Müslüman Halka da Saldırıyorlardı	130
Makedonya'da Büyük Yunan Çetesiyle Çarpışma	130
Florina Bölgesinde Yunan ve Bulgar Eşkîyası	132
Makedonya'da Tehlikeli Bir Gizli Bulgar Örgütü	134
Makedonya Balkan Savaşı'na Sebep Oluyor	135

IV – SON BALKAN SAVAŞLARINDA MAKEDONYA VE TRAKYA TÜRKLERİNE YAPILAN ZULÜMLER, KIRIMLAR VE KIYIMLAR (1912-1913)

Giriş: Savaş Başlıyor	139
Balkanlar'da Dörtlü İttifak	140
Osmanlı Hükümetinin Akıl Almaz Gafleti	142
Koçana Olayı	142
Bulgaristan "Haçlı Seferi" Gibi Savaş İlan Etti	144
Balkan Savaşı Başladı	145
Balkanlar'da "Harbi Sagir" veya "Küçük Savaş"	146
Bulgaristan, Çeteleri Seferber Edip Savaşa Soktu	146
İstanbul Cemiyeti	150
Uluslararası Carnegie Komisyonu	151
İstanbul Cemiyetince Yayımlanan Zulüm Raporları	153
Serez Katliamı Hakkında Bir Rapor: Mehmet Sırrı Bey'in Raporu	153
İkinci Rapor: Ustrumca'da Dehşet ve Cinayetler Ahmet Cevat Bey'in Raporu	158
Selanik Valisi Nâzım Paşa'nın Raporu	161
Avrupalıların Raporları	164
Toyran (Doiran) Zulümleri	170
Kavala ve Serez'de Zulümler	173
Dedeğaç'ta Çetelerin Marifetleri	174
İstanbul Cemiyeti'nin Üçüncü ve Dördüncü Raporları	175
İstanbul Cemiyeti'nin Beşinci ve Altıncı Raporları	187
Yunan Zulümleri	193
Bulgar Başıbozukların Yağmaları ve İnsan Kıyımları	195
Komitacıların Zulümleri	202
Anadolu'da Müslüman Göçmenler	204

Balkan Devletlerinin Acımasızlığı	205
İstanbul Cemiyeti'nin Yedinci ve Sekizinci Raporları	209
İstanbul Cemiyeti'nin Dokuzuncu, Onuncu ve On Birinci Raporları	217
Diğer Raporlar ve Yayınlar	229
Mısır Kızılayı IV. Misyon Şefi Dr. Kâmil Teymur'un Raporu	230
Mehmet Belig'in Kaleminden Bulgarların Trakya'da Yaptıkları	234
Ve Bir Şiir: Bulgar Mezalimi	241
Uluslararası Carnegie Komisyonu Raporlarından Belgeler	242
Belge No. 1: Ustrumcalı (Strumitsalı) Rahmi Efendi'nin Komisyona İfadesi	243
Belge No. 2: Ustrumcalı Abdül Kerim Ağa'nın Komisyona İfadesi	244
Belge No. 3: Ustrumcalı Hacı Süleyman Efendi'nin Komisyona İfadesi	245
Belge No. 4: Carnegie Komisyonu'nun Selanik'te Müslüman Sığınmacılar Kampını Ziyareti	245
Belge No. 5: Carnegie Komisyonu'nun Selanik İslam Cemiyeti ile Görüşmesi (1 Eylül 1913)	246
Belge No. 6: 1912 Sonbaharında Kılıkış'ta (Kilkis, Kukuş) Yaşanan İlk Olaylar	247
Belge No. 7: Kılıkışlı (Kukuşlu) Ali Rıza Efendi'nin Carnegie Komisyonu'na İfadesi	247
Belge No. 8: Serez İslam Cemaati Reisi Yusuf Efendi'den Carnegie Komisyonu'na İmzalı Mühürlü Rapor (5 Eylül 1913)	248
Belge No. 9: Bulgar Makedonya Lejyonu 5. Taburunda İngiliz Gönüllü Teğmen R. Wadham Fisher'in Carnegie Komisyonu'na Verdiği İfade (5 Eylül 1913)	249
Belge No. 10: Dedeabağ'ın Bulgar Belediye Başkanı Boris Monçev'in Carnegie Komisyonu'na Verdiği İfade	250
Belge No. 11: Üsküp'te Bulgar Öğretmen Vasil Smilev'in Carnegie Komisyonu'na Verdiği İfade	251
Belge No. 12: Yaylacık köyü ileri gelenlerinden bir Müslüman'ın Carnegie Komisyonu'na Verdiği İfade	252
Belge No. 13: Pravişte Kazası Müslüman Cemaatinin Komisyona Sunduğu Rapor	252
Belge No. 14 (65): Bulgar İşgali Sırasında Edirne'de Yaşananlar Hakkında Bir Rus Görevlinin Petersburg'a Gönderdiği Rapor	256

Son Bir Belge (7 Ağustos 1913)	259
Balkanlar'dan Yeni Türk Göçleri	262
1883'te Üç Ayda 240.000 Göçmen	262
1912-1913 Balkan Savaşı Göçleri: Rumeli Göçüyor	263
Tablo 3: Selanik'te Biriken Göçmenlerin Geldikleri Yerlere Göre Miktarları	268
Tablo 4: Denizyoluyla Selanik'ten Türk Limanlarına Taşınan Göçmenler.....	270
Ölenlerin ve Göçenlerin Sayısına Gelince	273
Tablo 5: Talat Paşa Defterine Göre Balkan Savaşı Göçmenlerinin İskân Edildikleri Vilayetler Nüfusları	275
Sonsöz Yerine: Balkan Göçleri Hep Anadolu'ya Doğru Akmıştır	277
Tablo 6: 1900-1911 Yıllarında ABD'ye Göçler ve ABD'ye Yunan Göçleri	278
Rumeli Göçmenleriyle İlgili Birkaç Tablo	280
Tablo 7: 1913 Yılında Rumeli Müslüman Mültecilerinin Sayıları	280
Tablo 8: 1912-1914 Yıllarında Osmanlı Limanlarına Gitmek Üzere Selanik'te Toplanan Müslüman Mülteciler (Göçmenler)	281
Tablo 9: Rumeli'den Türkiye'ye Göçen Müslümanların Yıllara Göre Sayıları	281
Tablo 10: 1912-1920 Döneminde Balkanlar'dan Türkiye'ye Gelen Müslüman Mültecilerin (Göçmenlerin) Sayıları (Yerleştirildikleri Bölgelere Göre)	282
Kronoloji (1814-1923)	283
Balkan Savaşı Günlerinden Birkaç Türk Şiiri (1912-1914)	303
Benim Türküm (Kâzım Nâmi)	303
Öç (Celâl Sâhir)	304
Meriç Türküsü (Köprülüzâde Mehmed Fuad)	305
Bozgun (Aka Gündüz)	306
İntikam Türküsü (Aka Gündüz)	309
Tren Yolcularına (Süleyman Aktuğ)	310
Öç Marşı (Feyzullah Sâcid)	313
Kaynaklar	315
Haritalar ve Resimler	325